

1 A modellezőket érintő jogszabályi háttér

1.1 Figyelembe vett törvények és rendelet:

1. BIZOTTSÁG 923/2012/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2012. szeptember 26.) a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról
2. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) **2018/1139** RENDELETE a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról
3. A BIZOTTSÁG (EU) 2019/945 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2019. március 12.) a pilóta nélküli légitáncok-rendszerekről és a pilóta nélküli légitáncok-rendszerek harmadik országbeli üzembentartóiról
4. A BIZOTTSÁG (EU) 2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2019. május 24.) a pilóta nélküli légitáncokkal végzett műveletekre vonatkozó szabályokról és eljárásokról
5. A BIZOTTSÁG (EU) 2020/639 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2020. május 12.) az (EU) 2019/947 végrehajtási rendeletnek a látótávolságon belül vagy azon kívül végrehajtott műveletekre vonatkozó standard forgatókönyvek tekintetében történő módosításáról
6. A BIZOTTSÁG (EU) 2020/746 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2020. június 4.) az (EU) 2019/947 végrehajtási rendeletnek egyes intézkedései alkalmazása kezdőnapjának a Covid19-világjárvány miatti elhalasztása tekintetében történő módosításáról
7. 1995. évi XCVII. törvény a légitáncokról (a módosítások figyelembevételével)
8. Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 6/2021. (II. 5.) ITM rendelete a távoli pilóták képzését és vizsgáztatását végző szervezetek kijelöléséről, a távoli pilóták képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól, valamint a vizsgán való részvétel díjáról
9. Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 7/2021. (II. 5.) ITM rendelete a légitáncokkal összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról
10. A Kormány 39/2021. (II. 2.) Korm. rendelete egyes légitáncok tárgyú kormányrendeletek módosításáról

1.2 Modellező tevékenységet támogató rendeletek:

2018/1139 (6) Célszerű e rendeletben több olyan új eszközzel rendelkezni, amelynek célja annak elősegítése, hogy a sport- és szabadidős repülésre vonatkozóan egyszerű és arányos szabályokat alkalmazzanak. A légitáncok ágazat e szegmensének szabályozása érdekében ezzel a rendelettel összhangban hozott intézkedéseknek arányosnak, költséghatékonyak és rugalmasnak kell lenniük, továbbá a tagállamokban már alkalmazott bevált gyakorlatokon kell alapulniuk. Az említett intézkedéseket kellő időben, a tagállamokkal szoros együttműködésben kell kidolgozni, mégpedig oly módon, hogy az ne okozzon felesleges adminisztratív és pénzügyi terheket a gyártók, az üzembentartók és az üzemeltetők számára.

2018/1139 (26) mivel a légtérben a pilóta által irányított légitáncok mellett pilóta nélküli légitáncok is üzemelnek, e rendeletnek a pilóta nélküli légitáncokra is célszerű kiterjednie, függetlenül azok üzemi tömegétől. A pilóta nélküli légitáncokkal kapcsolatos technológia ma már műveletek egész sorát lehetővé teszi, és e műveletekre a konkrét művelettel vagy művelettípusokkal járó kockázattal arányos szabályoknak kell vonatkozniuk.

2018/1139 (34) A légitánc-modellek e rendelet alkalmazásában pilóta nélküli légitáncoknak minősülnek és elsősorban szabadidős tevékenység céljára szolgálnak. A pilóta nélküli légitáncokról szóló, e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban

figyelembe kell venni, hogy a légi jármű-modellek eddig jó repülésbiztonsági eredményeket értek el, különösen azok, amelyeket olyan légi jármű-modellező egyesületek vagy klubok tagjai működtetnek, amelyek konkrét magatartási kódexet dolgoztak ki az ilyen tevékenységekre. Továbbá a felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok elfogadásánál a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a különböző nemzeti rendszerekről az új uniós szabályozási keretre való áttérésnek zökkenőmentesnek kell lennie, hogy a légi jármű-modelleket továbbra is a mostanival megegyező módon lehessen működtetni, és ennek céljából figyelembe kell vennie többek között a tagállamokban alkalmazott bevált gyakorlatokat.

2018/1139 4. cikk (2) Az e rendelet alapján hozott intézkedéseknek igazodniuk kell azon konkrét tevékenységek jellegéhez és kockázataihoz, amelyekre vonatkoznak, és azokkal arányosaknak kell lenniük. Az ilyen intézkedések előkészítése és végrehajtása során a Bizottságnak, az Ügynökségnek és a tagállamoknak az érintett tevékenységtől függően szem előtt kell tartaniuk:

- b) azt, hogy az adott tevékenység milyen mértékű veszélyt jelenthet a földön tartózkodó harmadik személyekre vagy vagyontárgyakra;
- c) az érintett légi jármű összetettségét, teljesítményét és üzemeltetési jellemzőit;
- d) a repülés célját, a légi jármű típusát és az igénybe vett légtér típusát;

(EU) 2019/945 (4) Figyelembe véve a piacon már forgalmazott légi jármű-modellek által elért jó biztonsági szintet, indokolt létrehozni a „C4” UAS-osztályt, amelyre – a légi jármű-modellek üzemeltetőinek érdekeit szem előtt tartva – nem vonatkozhatnak aránytalan műszaki követelmények.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (5) Az UAS-műveletekre vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak arányosaknak kell lenniük a művelet vagy tevékenység jellegével és kockázatával, és összhangban kell lenniük az érintett pilóta nélküli légi jármű operatív jellemzőivel, valamint a műveleti terület sajátosságaival, például a népsűrűséggel, a felszín jellegzetességeivel és a beépítettséggel.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (24) E rendelet megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében megfelelő átmeneti intézkedéseket kell hozni. A tagállamok és az érdekelt felek részére elegendő időt kell biztosítani ahhoz, hogy eljárásaikat e rendelet alkalmazásának kezdete előtt az új szabályozási kerethez igazíthassák.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (27) mivel a légi jármű-modellek UAS-nek minősülnek, és e modelleknek a klubokban és egyesületekben végzett üzemben tartása bizonyítottan megfelelő biztonsági szinten történik, zökkenőmentes átállást kell biztosítani a különböző nemzeti rendszerekről az új uniós szabályozási keretre annak érdekében, hogy a légi jármű-modellező klubok és egyesületek továbbra is a jelenlegi módon tarthassák üzemben légi járműveiket, és hogy figyelembevételre kerüljenek a tagállamok bevált gyakorlatai.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (28) Ezenkívül, tekintettel az e rendelet mellékletében meghatározott C4 osztályú légi járművek által elért megfelelő biztonsági szintre, az ilyen légi járművek alacsony kockázatú műveleteit indokolt a „nyílt” kategóriában engedélyezni. Ezek a légi jármű-modellek üzemben tartói által gyakran használt légi járművek egyszerűbbek, mint a pilóta nélküli légi járművek más osztályai, ezért esetükben nem indokolt aránytalan műszaki követelményeket alkalmazni.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 6. cikk Az UAS-sel végzett műveletekre vonatkozó szabályok és eljárások (2) A „speciális” kategóriájú UAS-műveleteknek meg kell felelniük a 12. cikkben említett műveleti engedélyben vagy a 16. cikkben említett engedélyben, illetve a melléklet 1. függeléké szerinti, az UAS-üzemeltető általi nyilatkozatban említett standard forgatókönyvben meghatározott operatív korlátozásoknak.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 16. cikk Légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében végrehajtott UAS-műveletek (2) Az (1) bekezdésben említett engedélyt a következők bármelyikével összhangban kell kibocsátani:

a) a vonatkozó nemzeti szabályok;

b) a légijármű-modellező klub vagy egyesület bevett eljárásai, szervezeti felépítése és irányítási rendszere, amelyek biztosítják, hogy:

- i. a légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében működő távpilóták tudomást szerezzenek az illetékes hatóság által kiadott engedélyben meghatározott feltételekről és korlátozásokról;
- ii. a légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében működő távpilóták segítséget kapjanak az UAS biztonságos és az engedélyben meghatározott feltételekkel és korlátozásokkal összhangban lévő üzemen tartásához szükséges minimális kompetencia megszerzéséhez;
- iii. a légijármű-modellező klub vagy egyesület megfelelő intézkedést hozzon, amikor arról tájékoztatják, hogy a légijármű-modellező klub vagy egyesület keretében működő távpilóta nem felel meg az engedélyben meghatározott feltételeknek és korlátozásoknak, és szükség esetén értesítse az illetékes hatóságot;
- iv. az illetékes hatóság kérésére a légijármű-modellező klub vagy egyesület felügyeleti és ellenőrzési célból dokumentációt nyújtson be.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 16. cikk Légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében végrehajtott UAS-műveletek (3) Az (1) bekezdésben említett engedélyben meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett a légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében végzett műveletek végrehajthatók, az engedélyt pedig annak a tagállamnak a területére kell korlátozni, ahol azt kibocsátották.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 16. cikk Légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében végrehajtott UAS-műveletek (4) A tagállamok lehetővé tehetik a légijármű-modellező klubok vagy egyesületek számára, hogy tagjaikat a 14. cikk szerint létrehozott nyilvántartási rendszerben nyilvántartásba vegyék. Eltérő esetben a légijármű-modellező klubok vagy egyesületek tagjai a 14. cikknek megfelelően magukat vétetik nyilvántartásba.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 9. cikk A távpilóta minimális életkora (2) Nem kötelező alsó korhatárt meghatározni a távpilóták esetében: a) ha azok az e rendelet mellékletének A. részében meghatározott A1 alkategóriában végeznek műveletet az (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet mellékletének 1. részében meghatározott C0 osztályú UAS-sel, amely a 2009/48/EK irányelv értelmében játéknak minősül;

b) ha azok olyan saját építésű UAS-sel végeznek műveletet, amelynek felszállótömege kevesebb, mint 250 g;

c) ha azok az (1) bekezdésnek és a 8. cikknek megfelelő távpilóta közvetlen felügyelete alatt végeznek műveletet.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 9. cikk A távpilóta minimális életkora (5) A légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében működő távpilóták számára a tagállamok ezektől eltérő alsó korhatárt is meghatározhatnak a 16. cikkel összhangban kiadott engedélyekben.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 21. cikk Engedélyek, nyilatkozatok és tanúsítványok kiigazítása (3) A 14. cikk sérelme nélkül, a légijármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében végrehajtott UAS-műveletek végzését **2022. július 1-ig továbbra is engedélyezni kell a vonatkozó nemzeti szabályok szerint és a 16. cikk szerinti engedély nélkül.**

1.3 Kötelezettséget jelentő és korlátozó rendeletek:

2018/1139 4.2. A pilóta nélküli légi járművek üzemben tartóit az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kell nyilvántartásba venni, amennyiben a következők valamelyikének üzemben tartását végzik:

- a) azon pilóta nélküli légi járművek, amelyek ütközés esetén 80 joule-nál nagyobb mozgási energiát adhatnak le az emberre;
- b) azon pilóta nélküli légi járművek, amelyek üzemben tartása kockázatot jelent a magánélet, a személyes adatok védelme, a védelem és a környezet szempontjából;
- c) azon pilóta nélküli légi járművek, amelyeknek tervezését az 56. cikk (1) bekezdése szerinti tanúsítani kell;

2018/1139 4.3. Amennyiben a 4.1. vagy a 4.2. pont szerinti nyilvántartási kötelezettségeket kell alkalmazni, akkor az érintett pilóta nélküli légi járműveket egyenként meg kell jelölni és azonosítani kell az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (13) A pilóta nélküli légi járművek jelöléssel való ellátására és azonosítására, valamint a pilóta nélküli légi járművek üzemben tartójának és a tanúsított, pilóta nélküli légi járműveknek a nyilvántartásba vételére vonatkozóan helyénvaló szabályokat és eljárásokat megállapítani.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (14) A pilóta nélküli légi járművek üzemben tartóit célszerű nyilvántartásba venni, amennyiben olyan pilóta nélküli légi járművet tartanak üzemben, amely ütközés esetén 80 joule-nál nagyobb mozgási energiát adhat le az emberre, illetve amelynek üzemben tartása kockázatot jelent a magánélet tiszteletben tartása, a személyes adatok védelme, a biztonság és a környezet szempontjából.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (15) Tanulmányok igazolták, hogy a 250 g vagy annál nagyobb felszállótömegű, pilóta nélküli légi járművek biztonsági kockázatot jelentenek, ezért indokolt úgy rendelkezni, hogy az ilyen pilóta nélküli légi jármű-rendszer üzemben tartói nyilvántartásba vegyék magukat, amennyiben légi járművel a „nyílt” kategóriába tartozó műveletet végeznek.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 8. cikk A távpilóták kompetenciájával kapcsolatos szabályok és eljárások (3) A légi jármű-modellező klubok vagy egyesületek keretében működő távpilótáknak meg kell felelniük a 16. cikkel összhangban kiadott engedélyben meghatározott minimális kompetenciakövetelményeknek.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 9. cikk A távpilóta minimális életkora (1) A „nyílt” és „speciális” kategóriába tartozó UAS-műveleteket végző távpilóták alsó korhatára **16 év.**

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 14. cikk Az UAS-üzembentartók és a tanúsított UAS-ek nyilvántartásba vétele (1) A tagállamok pontos nyilvántartási rendszereket hoznak létre és tartanak fenn a tanúsításköteles UAS-ek és azon UAS-üzembentartók tekintetében, akiknek a működése kockázatot jelenthet a biztonság, a védelem, a magánélet tiszteletben tartása, valamint a személyes adatok vagy a környezet védelme szempontjából.

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 14. cikk Az UAS-üzembentartók és a tanúsított UAS-ek nyilvántartásba vétele (5) A UAS-üzembentartók nyilvántartásba vétetik magukat: a) ha az alábbi pilóta nélküli légi járművek bármelyikével „nyílt” kategóriájú műveletet végeznek: i. azon légi járművek, amelyek maximális felszállótömege 250 g vagy annál nagyobb, illetve ütközés esetén 80 joule-nál nagyobb mozgási energiát adhatnak le az emberre; ii. azon légi járművek, amelyek fel vannak szerelve személyes

adatok rögzítésére alkalmas érzékelővel, kivéve, ha megfelelnek a 2009/48/EK irányelvnek; b) ha bármilyen tömegű pilóta nélküli légi járművel „speciális” kategóriájú műveletet végeznek.

1995. évi XCVII. törvény a légiközlekedésről MÁSODIK RÉSZ A légiközlekedés I. Fejezet Magyar légtér
5. § (3) * A magyar légtér - a pilóta nélküli játék légi jármű kivételével - pilóta nélküli légi járművel végrehajtott UAS-művelethez lakott terület felett eseti légtér kijelölése esetén vehető igénybe.

1995. évi XCVII. törvény a légiközlekedésről HARMADIK RÉSZ A légiközlekedés I. Fejezet A légi jármű
nyilvántartása és azonosító jelzései A légi jármű nyilvántartás 17. § (1) A légiközlekedési hatóság nyilvántartást vezet a repülőeszközökről, a pilóta nélküli játék légi jármű kivételével a pilóta nélküli légi jármű-rendszerekről, valamint pilóta nélküli légi járműrendszer üzemeltetőkről.

1995. évi XCVII. törvény a légiközlekedésről HARMADIK RÉSZ A légiközlekedés I. Fejezet A légi jármű
nyilvántartása és azonosító jelzései A légi jármű nyilvántartás „17. § (2) A repülőeszköz és pilóta nélküli légi jármű-rendszer - a pilóta nélküli játék légi jármű kivételével - akkor veheti igénybe a magyar légtérrel, ha a légiközlekedési hatóság nyilvántartásba vette.

1995. évi XCVII. törvény a légiközlekedésről. MÁSODIK RÉSZ A MAGYAR LÉGTÉR A magyar légtér
igénybevétele (6) A magyar légtér pilóta nélküli légi járművel és pilóta nélküli állami légi járművel jogszerűen végrehajtott UAS-műveletre - ide nem értve a zárt térben az ingatlan tulajdonosának vagy használójának jóváhagyásával végrehajtott UAS-műveletet - a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás kormányrendeletben meghatározott használatával vehető igénybe."

A magyar légtér igénybeviteléről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet módosítása 3 § 4/C. § (1) A távoli pilóta vagy a pilóta nélküli állami légi jármű kezelő az UAS művelet során az azonosításhoz szükséges adatok megadását követően a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az Lt. 61/A. § (3) bekezdés p) pontja szerinti honlapon és mobilalkalmazáson (a továbbiakban: Felület) keresztül – a pilóta nélküli légi járművel vagy pilóta nélküli állami légi járművel végrehajtott UAS művelet által érintett terület bejelölése útján – minden felszállás előtt és működtetés közben folyamatosan ellenőrzi, hogy a repülés végrehajtása az adott terület felett nem tiltott. A Felület használatáért díj állapítható meg.

1.4 Hatósági feladatok:

2019/947 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE 18. cikk Az illetékes hatóság feladatai h) kockázatalapú felügyeleti rendszer kialakítása a következők tekintetében: i. olyan UAS-üzemeltetők, akik nyilatkozatot nyújtottak be, illetve műveleti engedéllyel vagy könnyű UAS-üzemeltetői tanúsítvánnyal rendelkeznek; ii. a 16. cikkben említett engedéllyel rendelkező modellező klubok és egyesületek;